

ת"פ 33668/04/15 - מדינת ישראל נגד יצחק אמסלם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 33668-04-15 מדינת ישראל נ' אמסלם ואח'
בפני כב' השופט יצחק שמעוני

בעניין: מדינת ישראל על ידי ענף תביעות משטרת
ישראל

המאשימה

נגד

יצחק אמסלם

על ידי בא כוחו עו"ד חן הולנדר

הנאשם

גזר דין

1. כתב האישום

הנאשם, יליד שנת 1996, תושב ירושלים וחייל בשירות סדיר, הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירה של שבל"ר ובעבירה של קשירת קשר לביצוע עוון, לפי סעיפים 413ג' ו-499א(2) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**). כמו כן צירף הנאשם כתב אישום מבית משפט לנוער, ת.פ. 15-11-25663 מיום 9.11.15 בו הורשע בעבירת שבל"ר, עבירה לפי סעיף 413ג' לחוק העונשין.

מכתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 10.11.14 בסמוך לשעה 1:00 נפגש הנאשם עם חבריו שתכננו להשתמש בקטנוע מסוג קימקו השייך למתלונן (להלן: **המתלונן**). הנאשם הסיע את חבריו לבית המתלונן, שם נעשתה עבירת השבל"ר. בעשותם כאמור, קשר הנאשם קשר לביצוע עוון.

מכתב האישום בתיק שצורף עולה, כי ביום 1.2.14 ברחוב ברזיל בירושלים, השתמש הנאשם עם אחרים ברכב מסוג סובארו וזאת ללא רשות הבעלים. הנאשם והאחרים הבחינו ברכב החונה, פתחו את דלתות הרכב, נטלו את המפתחות מתא הכפפות, הניעו את הרכב, ונטשו אותו באזור תלפיות.

הנאשם נשלח לשירות המבחן להכנת תסקיר זאת בשל גילו הצעיר, וכן לממונה על עבודות שירות להכנת חוות דעת.

2. תסקיר שירות המבחן

מהתסקיר מיום 25.5.16 עולה, כי הנאשם בן 21, רווק, חייל בשירות סדיר ומתגורר בבית אימו בירושלים, גדל במשפחה

מרבית נפשות, המונה זוג הורים גרושים ושבעה ילדים, כאשר הנאשם הוא הצעיר במשפחתו. הקשר של הנאשם עם אביו משתקף כקשר דל וחסר. הנאשם גדל בצלו של הליך גירושין קשה ומכביד. מאז גירושי הוריו, לקח הנאשם חלק בנטל פרנסת המשפחה, וזאת במקביל להיותו תלמיד בית ספר בגיל צעיר.

בהגיעו לגיל גיוס, נדחה על ידי צה"ל בשל תיק התלוי ועומד נגדו. חרף הסירוב, הנאשם פעל במלוא המוטיבציה על מנת שיגויס וכיום משרת בשירות סדיר כלוחם בהנדסה קרבית. נדמה כי השירות הצבאי מהווה עבור הנאשם עוגן, ותורם לו רבות לתהליך התבגרותו והתפתחותו האישית. הנאשם חש ערך רב בשירותו הצבאי, ומסגרת זו מעניקה לו יציבות ותורמת לו רבות.

כמו כן, מבטא הנאשם הכרה באחריותו כלפי עצמו, כלפי מעשיו והשלכותיהם ומביע חרטה עמוקה באשר לעבירה הנידונה. מאז ההליכים הפליליים המתנהלים נגדו, החל הנאשם בחשיבה מעמיקה על התנהלותו והמשך דרכו, ובחר לעשות שינוי באורח חייו, וזאת על מנת לנהל אורח חיים נורמטיבי ללא מעורבות בפלילים.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם נזהר כיום מחברה שולית, כי לא קיימים בהתנהלותו דפוסי עבריינות מושרשים וכי כיום מגלה תובנה להשלכות התנהגותו. כמו כן, שירות המבחן מבקש לראות הן את מושא דיון זה והן את התיק התלוי ועומד בעניינו של הנאשם כחלק מאותה מקשה. המלצת שירות המבחן היא ביצוע של"צ וזאת ללא הרשעה.

3. חוות דעת הממונה

בחוות דעת הממונה מיום 17.9.17 צויין כי הנאשם נבדק רפואית ונמצא כי כשיר לביצוע עבודות שירות ללא מגבלה.

4. טיעוני ב"כ הצדדים

ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה לעונש את חומרתה של עבירת השב"ר, זאת במיוחד לאור העובדה שבוצעה תוך תכנון מוקדם ובצוותא, רכיבים המתווספים לחומרת העבירה. לטענתה, החשש של הנאשם לעתידו אינו אלא חשש המאפיין חששו של כל אדם המואשם בפלילים, וזה אינו מקים לו פגיעה קונקרטי, בוודאי לא כזו הנדרשת על מנת לעמוד בתנאי של אי הרשעה.

הנאשם צירף תיק נוסף באותה עבירה, דבר המעיד על הישנות מעשיו. ב"כ המאשימה סבורה כי יש להותיר את ההרשעה על כנה ולעניין העונש נטען כי יש מקום להטיל על הנאשם עונש של 3 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וכן מאסר על תנאי.

מנגד, ציין בתחילת דבריו ב"כ הנאשם כי הנאשם נעדר עבר פלילי ואת העובדה שהנאשם הודה במעשיו ובכך חסך מזמנו של בית המשפט וקיבל אחריות על מעשיו. מאז ביצוע העבירה, לא שב הנאשם לבצע עבירות נוספות ואף התגייס לצה"ל. כיום משרת בשירות צבאי סדיר בתפקיד קרבי וצפוי להשתחרר בשלושת החודשים הקרובים.

לפי המלצת שירות המבחן, יש לראות בתיק שצורף אותה מקשה המאפיינת רבות את התקופה שבה נעברה העבירה דן ולהתחשב ברקע הקשה ממנו מגיע הנאשם כמפורט בתסקיר.

ב"כ הנאשם התייחס לדברי ב"כ המאשימה באשר לנזק הקונקרטי ולדעתו, יכול בית המשפט להימנע מהרשעה.

הנאשם השקיע רבות להתגייס לצה"ל ולנהל אורח חיים נורמטיבי לצורך שיקומו, ולאור גילו הצעיר ישנו קושי להציג נזק קונקרטי, שכן טרם הספיק הנאשם לרכוש השכלה. ב"כ הנאשם מבקש להיצמד להמלצת שירות המבחן, להימנע מהרשעתו ולהטיל עליו עונש של 120 שעות של"צ, כפי שהמליץ שירות המבחן. ההמלצה מתייחסת גם לתיק שצורף.

5. דיון והכרעה

סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב 1982, שכותרתו "ביטול הרשעה", מסמיך את בית המשפט לבטל הרשעתו של נאשם:

"192א. הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש

מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, או

לצוות כי הנאשם ייתן התחייבות להימנע מעבירה, כאמור בסעיף 72(ב)

לחוק העונשין, בלא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור.

סעיף 71א לחוק העונשין, תשל"ז-1977, שעניינו "צו שירות לציבור" קובע בס"ק כי בית המשפט רשאי לתת צו שירות גם ללא הרשעה:

"71א(ב). מצא בית המשפט שנאשם ביצע עבירה, רשאי הוא לתת צו

שירות גם ללא הרשעה, בנוס, למבחן או בלעדיו, ומשעשה כן יהיה דינו

של צו השירות, לעניין סעיף 9 לפקודת המבחן [נוסח חדש] תשכ"ט-1969,

כדין צו מבחן".

6. הימנעות מהרשעה

כידוע, הלכה פסוקה היא, כי בהתקיים שני תנאים, רשאי בית המשפט להימנע מהרשעת אדם שביצע עבירה: **הראשון** הינו שטיב העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים ויתור על הרשעה מבלי לפגוע מהותית בשיקולי הענישה, **והשני** הינו שהרשעה תפגע משמעותית בשיקומו של הנאשם. היינו, ההכרעה בשאלה העקרונית הנוגעת לעצם אי-הרשעת נאשם בפלילים צריך שתהא פרי איזון בין האינטרס האישי של הנאשם לבין האינטרס הציבורי לאכיפה מלאה של הדין.

נקבע, כי הימנעות מהרשעה הינה בגדר חריג לכלל, משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את

הנאשם וראוי לעשות שימוש בחריג ההימנעות מהרשעה רק במקרים יוצאי-דופן וחריגים, בהם היחס בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרת העבירה איננו סביר כלל ועיקר (ראו ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 341, 337 (1998); ע"פ 2555/13 נחמיאס נ' מדינת ישראל (9.1.2014) וכן ע"פ 3554/16 יעקובוביץ נ' מדינת ישראל (11.6.2017)). רק אותם מקרים חריגים שבהם הצטברות הנסיבות הקשורות בנאשם ובעבירה שעבר מצדיקות שלא להטביע בנאשם את קלון של פליליות - ראוי לחרוג מן הכלל המצדיק הרשעת נאשם שהודה בביצוע אותן עבירות.

במסגרת ההכרעה בשאלה אם להטיל על נאשם שירות לציבור ללא הרשעה, יש להביא בחשבון, בין היתר, את השיקולים הבאים, שהם בעיקרם שיקולי שיקום: אם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם, חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה, מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד, מידת הפגיעה של העבירה באחרים, הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות, אם ביצוע העבירה על ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית, יחסו של הנאשם לעבירה, משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם והשפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם.

7. במקרה שלפנינו, הצביע הסניגור המלומד על כלל הנסיבות המקלות, כפי שפורטו היטב בתסקיר שירות המבחן. הסניגור הדגיש בטיעונו כי יש לראות בשירות הצבאי כשיקום לכל דבר ועניין. על כן, יש להכיר בו כתהליך שיקום קלאסי המגיע לפתחו של בית המשפט, כגון שיקום בקהילות טיפוליות מוכרות.

לעניין הנזק הקונקרטי טען, כי מדובר בנאשם צעיר שטרם הספיק להגיע להישגים, על מנת שבית המשפט יוכל להצביע על נקודה קונקרטית ממשית בה נפגע הנאשם. ואולם עצם סיבה זו כשלעצמה, מחזקת את אחת מתכליות הענישה - שיקום.

אני מקבל את טיעוני הסניגור וגם אני בדעה כי שירות צבאי מלא במשך שלוש שנים ביחידה קרבית, יש לראות בו הליך שיקום לכל דבר ועניין. כידוע, השירות הצבאי, במיוחד ביחידות קרביות, דורש משמעת, ציות להוראות ופקודות ועמידה בלחצים פיזיים ונפשיים יוצאים מן הכלל.

הנאשם, חרף נסיבותיו האישיות ומסכת חייו הקשה, עמד בכל הנדרש בשירות הצבאי, ובימים אלו עומד לסיים שירותו הצבאי ללא רבב ומבלי שביצע עבירה נוספת כלשהיא. לכשישתחרר, אין ספק בליבי כי הרשעה בדין בהיותו צעיר בשנים עלולה לפגוע בו בניהול חיים נורמטיביים ותפגע בקידומו בכל תחומי חייו. על כן, שוכנעתי כי השירות הצבאי מהווה מסגרת שיש לראות בה ככל מסגרת שיקומית מקובלת. משכך, מקובלת עלי המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעתו בדין על מנת לחסום פגיעה אפשרית בעתידו המקצועי.

8. אשר לעונש

נוכח כל האמור לעיל, ולאחר ששקלתי את כל השיקולים הנוגעים לעניין וכן את המלצת שירות המבחן, אני מורה על ביטול שתי ההרשעות בתיקים הנ"ל וקובע כדלקמן:

א. הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף של 120 שעות במסגרת מתנ"ס פיליפ ליאון בתפקיד תחזוקה ובפיקוח שירות המבחן. אם יהיה צורך בשינוי מקום ההשמה, שירות המבחן יבצע השינוי וידווח

לבית המשפט ללא צורך בקיום דיון.

ב. הנאשם יחתום על התחייבות עצמית בסך 5,000 ₪ להימנע מביצוע אחת מהוראות החיקוק אותן ביצע, וזאת למשך שנה מהיום. לא יחתום, יאסר לשבעה ימים.

הודע על זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

העתק יישלח לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, כ"ה כסלו תשע"ח, 13 דצמבר 2017, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד עינת מי-רז, הנאשם ובא כוחו, עו"ד חן הולנדר.